

statsbeskattningen beträffande restituerad kommunalskatt. Stadgande i sistnämnda avseende har erfordrats därför att avdrag för kommunalskatt har naturen ej av avdrag under viss förvärvskälla utan av allmänt avdrag.”

Alternativt till det ovan diskuterade förfarandet är att avdrag vid taxeringen för utdelningsåret beräknas till allenast 5 % (30 % .i. 25 %). Metoden har i normalfallet praktiska fördelar jämfört med bruttometoden men strider som sagt mot kontantprincipen. Man torde dock kunna hävda, att båda metoderna äro användbara under förutsättning att de tillämpas konsekvent.

Slutligen erinras om att följande starter, med vilka Sverige ingått avtal för undvikande av dubbelbeskattning, medgiva restitution av erlagd källskatt å utdelningar:

Nederländerna	SFS 140/1954
Schweiz	SFS 150/1949: art. 9 p. 2
Österrike	SFS 116/1960: art. 10 § 2

Harry Salomon.

Förslag om nya vinstprocenttal vid beskattning av utländsk försäkringsanstalt, som i Sverige driver skadeförsäkringsrörelse (annan försäkringsrörelse än livförsäkringsrörelse)

Inledning

1961 års utredning angående översyn av vissa beskattningsregler för skadeförsäkringsrörelse, har till finansministern överlämnat en promemoria med förslag till lag om ändrad lydelse av 30 § 3 mom. kommunalskattelagen. Förslaget omfattar endast beskattningen av här bedriven utländsk skatteförsäkringsrörelse. Då kommittén även har till uppgift att överse beskattningsreglerna för inhemska för-

säkringsanstalters skadeförsäkringsrörelse är förslaget endast ett delförslag. I detta föreslår kommittén en sänkning av vinstprocenttalet 10 för de utländska försäkringsanstalterna. Samtidigt föreslår kommittén även andra ändringar i lagrummet, vilka innebär såväl förenkling som förtydligande.

Begreppsbestämningar

Med *skadeförsäkringsrörelse* avses här annan försäkringsrörelse än livförsäkringsrörelse. Till skadeförsäkringsrörelse hänföres enligt kommunalskattelagen även s. k. lång personförsäkring, d. v. s. annan personförsäkring än livförsäkring för livstid eller för längre tid än tio år, fastän sådan försäkring enligt lagen om försäkringsrörelse hänföres till kategorin livförsäkring.

Vidare avses här med *vinstprocenttal* de procenttal, som enligt 30 § 3 mom. kommunalskattelagen med olika tal för skilda försäkringsgrenar eller grupper av sådana skall tillämpas vid beräkning av skattepliktig nettointäkt för utländska skadeförsäkringsanstalter. Vinstprocenttalen har fastställts med ledning av gjorda överskottsberäkningar i motsvarande svenska försäkringsgrenar.

Gällande rätt

I 30 § 3 mom. kommunalskattelagen stadgas, att såsom skattepliktig nettointäkt av skadeförsäkringsrörelse, som här i riket drivits av utländsk försäkringsanstalt, skall upptagas viss procent av anstaltens premieinkomst av den här bedrivna rörelsen, nämligen 3 procent för trafikförsäkringsrörelse, 5 procent för sjöförsäkringsrörelse, 6 procent för sjukolycksfalls- och brandförsäkringsrörelse

samt 10 procent för övrig försäkringsrörelse.

Därjämte föreskrives i punkt 5 av anvisningarna till samma paragraf, att man vid uppskattning av nettointäkten av skadeförsäkringsrörelse med premieinkomst skall förstå bruttobeloppet av årets premier, d. v. s. utan avdrag för återförsäkringspremier.

Bestämmelsernas tillkomst och praktiska innebörd

Principen för beskattning av den ifrågavarande skadeförsäkringsrörelsen, lagfästes genom tillkomsten av kommunalskattelagen. Den innebär, att i Sverige bedriven utländsk skadeförsäkringsrörelse — med vissa av dubbelbeskattningsavtal föranledda undantag — beskattas efter schablon, oavsett vilket resultat rörelsen i verkligheten kan ha givit. Avgörande för storleken av skattepliktigt överskott är därför endast vinstprocenttalet och i försäkringsgrenen under året erhållna bruttopremier.

För närvarande är 28 utländska försäkringsanstalter med skadeförsäkringsrörelse verksamma i Sverige. Av dessa blir de tre schweiziska i praktiken undantagna från nettointäktsberäkning enligt 30 § 3 mom. kommunalskattelagen och punkt 5 av anvisningarna till paragrafen. De schweiziska anstalterna blir nämligen i allmänhet — efter yrkande — taxerade med tillämpning av en i dubbelbeskattningsavtalet med Schweiz meddelad alternativ beskattningsregel, som leder till ett gynnsammare resultat. Övriga 25 utländska anstalter skall emellertid beskattas med tillämpning av huvudregeln i 30 § 3 mom.

Här verksamma utländska försäkringsanstalter är samtliga aktiebolag och redo-

visar i självdeklarationerna resultatet av verksamheten å deklaraionsformulär för aktiebolag. Något särskilt formulär för utländsk skadeförsäkringsrörelse användes nämligen inte. Det är därför av vikt, att skattemyndigheterna kontrollerar att utländsk anstalt, exempelvis sådan som i Sverige bedriver sjöförsäkringsrörelse, i deklarationen å särskild bilaga eller på annat sätt verkligen redovisar här erhållen bruttopremieinkomst och att sådan anstalts inkomst av rörelse med ledning därav och av tillämpligt vinstprocenttal blir riktigt beskattad.

Kritik av vinstprocenttalet 10

Även om principen för beskattning av utländsk skadeförsäkringsrörelse i Sverige ansetts böra kvarstå oförändrad, har vinstprocenttalen ändrats vid skilda tillfällen. Därvid har ändringarna motiverats med inträffade förändringar i motsvarande svenska försäkringsgrenar. För samtliga grenar, för vilka vinstprocenttalet 10 alltjämt tillämpas, kvarstår detta procenttal emellertid oförändrat sedan mer än 30 år. Åtskilliga förändringar beträffande försäkringsbestånd och arbetsförhållanden har dock under denna tid inträffat, vilket påverkat lönsamheten även inom ifrågavarande försäkringsgrenar. Det bör även nämnas att det genom lagen om försäkringsrörelse och till denna hörande redovisningskungörelse tillkommit ändrade bestämmelser rörande bl. a. premiesättning och redovisning.

Förändringarna inom försäkringsområdet har lett till bristande överensstämmelse mellan rörelsens verkliga lönsamhet och den uppskattade lönsamhet, för vilken vinstprocenttalet 10 är avsett att ge uttryck. Vidare har de — efter kommunalskattelagens tillkomst — i lagstift-

ningen beträffande försäkringsrörelse meddelade redovisningsbestämmelserna gjort tillämpningen av vinstprocenttalet 10 föga lätthanterlig.

Föreningen för utländska försäkringsbolags generalagentur har i skrivelse till finansministern påtalat verkningarna för de utländska försäkringsanstalterna av de sålunda inträffade förändringarna. I skrivelsen har föreningen hemställt, att vinstprocenttalet 10 måtte sänkas, vad angår annan motorfordonsförsäkringsrörelse än trafikförsäkringsrörelse till 3 och beträffande övriga grenar till 6.

Försäkringsinspektionen och Svenska försäkringsbolags riksförbund har i sina av departementschefen infordrade remissutlåtanden tillstyrkt föreningens hemställan.

Föreningens skrivelse jämte de båda remissutlåtandena har därefter överlämnats till kommittén för att beaktas av denna vid utredningsuppdragets fullgörande.

Kommitténs förslag

Kommittén föreslår att det i 30 § 3 mom. kommunalskattelagen omförmälda vinstprocenttalet 10 utgår. Rörelse avseende de försäkringsgrenar, å vilka detta vinstprocenttal för närvarande tilläm-

pas, bör i stället beskattas på sätt föreningen yrkat, nämligen efter 3 procent vad angår annan motorfordonsförsäkringsrörelse än trafikförsäkringsrörelse och efter 6 procent beträffande övriga grenar.

Kommittén föreslår även att lagtexten i samband därmed förenklas så, att samtliga rörelsegrenar, som avses skola beskattas med tillämpning av vinstprocenttalet 6, sammanfattas under benämningen "övrig försäkringsrörelse."

Vidare anser kommittén, att rörelse avseende land- och lufttransportförsäkring också enligt kommunalskattelagen uttryckligen bör behandlas såsom en med sjöförsäkring gemensam gren, vilket nu är fallet enligt gällande lagstiftning om försäkringsrörelse. Kommittén föreslår därför även sådan ändring av 30 § 3 mom. kommunalskattelagen, att vinstprocenttalet 5 uttryckligen får tillämpning å såväl sjö- som annan transportförsäkringsrörelse. Mot detta procenttal har det icke framförts någon kritik.

Slutligen föreslår utredningen att de nya bestämmelserna skall tillämpas redan med avseende å det beskattningsår, för vilket taxering i första instans verkställes år 1962.

B. Stening.